

[Christophersen.]

er nødvendigt på disse områder. Men det er ikke et metodeproblem, det er en politisk proces, det er en politisk overvejelse, der kræves. Så kan man holde nok så mange møder i nok så fornuftige og rimelige omgivelser; det er ikke det, der afgør, hvad det er for resultater, der kommer ud af det. Hvis der var enighed om, hvad der skulle gøres, og hvordan det skulle gøres, så ville dette her folketing jo fungere hundrede gange bedre, end hvis vi anbragte os på et eller andet hotel eller en kursusjendom, eller hvad det nu er, man havde forestillet sig.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Glensgård*) (FP):

Jeg beklager meget, hvis hr. Christophersen føler sig trådt over tærne — det er måske med rette.

Hr. Schlüter var inde på, at forslaget her var pop, det løser ikke problemet om indkomstpolitik. Der er ikke tale om, at dette forslag skal løse problemet om en indkomstpolitik. Der er tale om, at man skal belyse fordelene og ulemperne ved at lave et indkomstpolitisk indgreb, men det har hr. Schlüter åbenbart ikke forstået.

Hr. Schlüter diskler så op med, at det konservative folkeparti er helt klar på, at skattelettelser må være bedre end lønstigninger. Det kunne jo være en af de ting, de konservative kunne bidrage med i et sådant arbejde. Om de kan bidrage med andet, det kan vi så se til den tid.

Hr. Christophersen siger, at alle forslag i alle dets faser skal køre gennem folketinget. Det tror jeg da jeg er enig med hr. Christophersen i at de ikke skal. Hr. Christophersens og mit parti har da været med til at lave forlig, hvor folketinget ikke har været inddraget, og jeg mener da også, hr. Christophersen netop i de sidste par dage har været med til at behandle forslag, som ikke umiddelbart i alle dets faser går igennem folketinget. Jeg ser det egentlig ikke som noget negativt; jeg tror også bare, det var en fortalelse fra hr. Christophersens side.

Auken (S):

Hr. Glistrup hævder, at jeg ikke har læst forslaget, og henviser mig til teksten. Det kan han jo roligt gøre, for der står jo ingen-

ting, ud over at man har nævnt ordet indkomstpolitik. Derfor må man vel søge ned i bemærkningerne for at finde ud af, hvad det er, forslagsstillerne forestiller sig man skal diskutere, og dér er rigtignok 35 linjer om uændrede overenskomster for arbejderne, men ikke en stavelse — ikke en stavelse, jeg gentager det — ikke en linje om andre former for indkomst. Nu siger man: ja, man har også inviteret Grosserer-Societetet, og hvad ved jeg. Vi andre kan da ikke læse det på anden måde, når man ikke omtaler disse indkomster, end at det er det sædvanlige, at man vil have disse organisationer, som meget gerne vil diskutere, hvordan man kan holde arbejdernes lønninger nede, til også at medvirke i en sådan samtale.

Når fremskridtspartiet siger, at man vil gribe ind over for andre indkomster end de laveste lønninger, LO-lønningerne, som fastsættes direkte ved overenskomsterne, så erindrer jeg om, at da man vedtog overenskomstloven i foråret, da stemte fremskridtspartiet imod alle de følgelove, der var, da stemte man imod avancementloven osv. Man har aldrig nogen sinde fra fremskridtspartiet grebet ind, ja, end ikke påstået, at man ville gribe ind, over for andre end lønmodtagerne, og det fremgår da også ganske klart.

Jeg forstår det, hr. Hølge sagde i sit første indlæg. Jeg synes, det er forståeligt, at han med det samme kom til at tænke på kamelen, da han skulle omtale sit forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (*Grete Hækkerup*):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til det politisk-økonomiske udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af Københavns universitets almanakprivilegium [af Wamberg m. fl.].

(Lovforslag nr. 96. Fremsat 27/11 75).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

I bemærkningerne til det foreliggende forslag til lov om ophævelse af Københavns universitets almanakprivilegium, fremsat af fremskridtspartiet, nævnes bl. a., at omkostningerne ved at administrere privilegiet ikke står i noget rimeligt forhold til indtægterne.

Efter hvad der er oplyst i 2. revisionsdepartements beretning om Københavns universitets formue- og legatadministration, giver administrationen af almanakprivilegiet et ganske pænt nettoprovenu, nemlig for tiden ca. 3 mill. kr.

Københavns universitet har da også bekræftet, at der er et rimeligt forhold mellem indtægter og udgifter, især ved anvendelse af klichéstempling af kalendere. Der kan således være interesse for at bevare almanakafgiften som en indtægtskilde for statskassen.

Almanakafgiften er, som det også nævnes af fremskridtspartiet, af samme karakter som en almindelig forbrugsafgift, hvor en eventuel forenkling af berigtigelsesformen kan komme på tale. Mellem undervisningsministeriet og ministeriet for skatter og afgifter har der igennem nogen tid været overvejelser i gang om overførsel af administrationen af almanakafgiften til tolddepartementet. Dette synes imidlertid ikke for tiden muligt.

En forenkling af administrationen af almanakprivilegiet på Københavns universitet, herunder afskaffelse af håndstempling, vil dog nok være påkrævet, eventuelt i forbindelse med en vis forhøjelse af afgiftssatsen.

Tolddepartementet har givet udtryk for, at man er villig til at yde universitetet vejledning med hensyn til en sådan forenkling, ligesom man har tilbudt at opkræve afgift ved import af kalendere og i det hele taget være universitetet behjælpelig. Sådanne forenklinger i berigtigelsesformen for opkrævning af almanakafgiften vil ikke alene betyde en praktisk lettelse, men også en besparelse for Københavns universitet i dets administration af afgiften.

Med disse bemærkninger mener jeg derfor, at lovforslaget bør afvises.

Søgaard (S):

Da mit partis ordfører, hr. Camre, ikke kan være til stede, skal jeg på socialdemo-

kratiets vegne tilslutte mig ministerens betragtninger med hensyn til afvisningen af fremskridtspartiets forslag.

Der er jo her tale om en meget lille forbrugsafgift, som giver et lille provenu, og det er da forståeligt, at man rejser spørgsmålet om afgiftens berettigelse, når man ser på administrationsomkostninger i forhold til provenu. Men når selve stemplingen forenkles, som det er oplyst af ministeren, ja, så er det vel også rimeligt samtidig at forhøje afgiften. Vi ser ingen årsag til, at dette ikke sker fyldest, og vi afviser derfor fremskridtspartiets forslag.

Anders Andersen (V):

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede, skal jeg fremsætte et par bemærkninger.

Der er to muligheder i forbindelse med dette lovforslag. Den ene mulighed er at forhøje afgiften. Jeg tror nok, man må sige, at 20 øre i afgift på hver almanak, det lyder efter min opfattelse lidt latterligt. Det har for øvrigt også undervisningsministeren været inde på.

Den anden mulighed er at følge det lovforslag, der er fremsat, og jeg lægger ikke skjul på, at det tiltaler mig mere end at gå hen og forhøje afgiften. Her er vi nok ved et område, hvor det er så små beløb, man opererer med, at hvis man skal til at involvere toldvæsenet og andre i administrationen af dette apparat, så tror jeg, det er klogere, at man får ophævet en sådan afgift. Der er nok inden for vores afgiftssystemer andre mindre afgifter, der også burde ophæves, fordi de ikke betyder noget i sammenhængen, men alligevel giver en masse administration og giver en masse besvær for erhvervslivet på forskellige måder.

Der skal efter venstres vurdering væsentlige argumenter til under udvalgsbehandlingen for at få os til at forstå nødvendigheden af at fastholde denne afgift.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg må sige, at jeg var lidt ked af den hast, hvormed undervisningsministeren og den socialdemokratiske ordfører tog stilling og så hårdt afviste dette forslag.

Jeg står her med forordningen fra 1685, hvor den blev gentaget, og der står i den, at det er jo et privilegium, som Køben-

[Bernhard Baunsgaard.]

havns universitet har haft fra gammel tid. Ja, i sin tid var det nødvendigt, at man havde et universitet til at styre sagen med hensyn til dato. Man må vel sige, at de ikke gjorde det særlig godt indtil omkring år 1700, da var man kommet 11 dage bagefter med datoen. Men vi kan vel nok i dag erkende, at det er fuldstændig urimeligt at opretholde, at Københavns universitet opkræver en skat eller afgift, og jeg vil gerne her sige, at så langt vil jeg følge forslaget: jeg under fremskridtspartiet, at de som resultat af deres herostratisk kendte indsats i folketinget ikke alene får ophævet loven, hvis jeg ikke husker galt, eller forordningen fra 1830erne eller sådan noget lignende, gentaget i 1930erne, om rekvirering af heste til krigsmagten, men også får ophævet almanakprivilegiet for Københavns universitet. Så langt vil jeg gerne følge dette forslag.

I betragtning af, at man fra fremskridtspartiets side snart foreslår ophævelse af indkomstskatten, snart foreslår ophævelse af den særlige indkomstskat, snart foreslår ophævelse af afgiften på andre varer, f.eks. hårde hvidevarer, og nu foreslår ophævelse af almanakskatten, så vil jeg sige: jeg gad vide, hvor man efterhånden vil skaffe penge fra til at drive samfundet. Men sagen er vel, at man ligesom partierne på den yderste venstre side i virkeligheden har interesse i at ødelægge det nuværende samfund.

Jeg vil derfor ikke følge den del af forslaget, der foreslår at ophæve afgiften, men den bør naturligvis flyttes over og lægges ind under skatteministeren ligesom alle andre skatter i dette land. Så langt er jeg parat til at følge fremskridtspartiet.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg vil bare jævnt og stille have lov til at sige, at jeg synes, der er tale om et meget fornuftigt lille lovforslag, der er fremsat af fremskridtspartiet. Tiden — og det er jo den, man måler med sin kalender bl.a. — er vel løbet fra en afgift af denne lille størrelse.

Hr. Anders Andersen har sagt, hvad der kan siges om det. Enten skal man sætte afgiften op, eller også skal man afskaffe den, og jeg er ligesom han indstillet på, at man egentlig bør bortse fra denne lille afgift. Det kan vel heller ikke være menin-

gen, at vi skal have en punktskat af væsentlig størrelse, hver gang der er tale om, at vi skal have en lille kalender i lommen.

Det er måske meget naturligt, at forslaget er blevet fremsat i et skudår, dér har vi tid til at behandle denne sag i yderligere én dag, så vi kan vel klare at få den ført igennem.

Jeg kan slutte mig til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, om i hvert fald at fritage Københavns universitet for det besvær, der er forbundet med administrativt, noget, som jeg forstår man gerne vil fritages for. Selv om den giver et lille overskud, må jeg sige, at vores statsudgifter og statsindtægter efterhånden har nået en sådan størrelse, at der vel ikke er noget synderligt at sige til, at man ser bort fra en sådan lille afgift, som der her er tale om. Skal den opretholdes, ja, så skal den for det første være større, og så skal den vel også i øvrigt lægges over til det sted, der normalt opkræver punktafgifter. Men som sagt, jeg er mest indstillet på, at man bortser fra denne lille statsindtægt.

Ebba Strange (SF):

Med hensyn til dette lille lovforslag skal jeg ikke gentage alt for meget af det, der allerede er sagt. Med de kontakter, vi fra SFs side har fået på Københavns universitet, kan jeg bekræfte, at man ønsker ikke fra universitetets side at opretholde dette privilegium, så vi kan tilslutte os fremskridtspartiets idé om, at privilegiet ophæves.

Så vidt jeg ved, følger der ikke engang en kontrol med det privilegium. Det var noget af det, vi drøftede. Så vidt vi kan se, bliver det ikke engang kontrolleret, om nu også ugetallene er de rigtige, og når det ikke engang ligger i universitetets opgave i forbindelse med dette privilegium, så mener vi, at det er på tide at ophæve ordningen. Den stammer jo også fra dengang, hvor universitetet i det hele taget blev finansieret på en helt anden måde, end det bliver finansieret i dag.

Med hensyn til spørgsmålet om det provenu, som følger med den specielle afgift, da mener jeg nok, det kan være af interesse for os i skatte- og afgiftsudvalget lige at få nogle beregninger og et notat om, hvad det er for forhandlinger, der har været ført med

[Ebba Strange.]

tolddepartementet. Vi er umiddelbart indstillet på at gå ind for, at afgiften helt ophæves, fordi vi mener, det er en stor forhøjelse, der skal til, for at den virkelig betyder noget i statskassen, men vi vil godt lige se på det i udvalget. Vi regner ikke med, at det er en sag, der vil tage ret lang tid.

Svend Erik Sørensen (Kr.F):

Mit partis ordfører er ikke til stede i salen, og jeg kan bare oplyse så meget, at vi er positivt indstillet over for fremskridtspartiets lovforslag. Vi vil gerne kigge nærmere på det i udvalget.

Freddy Madsen (DKP):

Jeg vil gerne sige for vort partis vedkommende, at både ud fra de historiske forudsætninger, hvor tiden er løbet fra ordningen, og ud fra den kendsgerning, at der faktisk er tale om en punktskat på dette område, har vi også megen sympati for at ophæve den afgift. Der er imidlertid én betænkelighed ved det. Denne afgift har jo sin særlige karakter derigennem, at den ikke går direkte i statskassen, men går til en statsinstitution, og i dette tilfælde Københavns universitet. Med de nedskæringer, som finder sted på mange områder inden for uddannelsesvæsenet, og som vi også ved at forslagsstillerne er varme tilhængere af, har vi naturligvis nogen betænkeligheder ved, om der ved bortfaldet af denne afgift bliver tale om en regulær nedskæring på Københavns universitet. Det er en af de ting, som vi godt vil have nærmere undersøgt under den videre behandling af forslaget. Resultatet af denne undersøgelse vil i nogen grad komme til at bestemme den stilling, vi til syvende og sidst vil tage til forslaget.

Ordføreren for forslagsstillerne (Wamberg) (FP):

Jeg vil gerne starte med at takke de ordførere, der har vist sig positive over for forslaget.

Samtidig vil jeg give udtryk for min forundring over, at undervisningsministeren øjensynlig ikke er klar over — i hvert fald ikke omtalte — at Københavns universitet selv ønsker afgiften afskaffet, som det står anført i bemærkningerne, men det fik vi

jo bekræftet rigtigheden af fra særdeles kompetent side, idet det parti, der nu har fået valgt en rektor, formentlig på hans vegne kunne meddele Københavns universitets ønske i så henseende.

Jeg skal ikke gå ind i en nærmere drøftelse med undervisningsministeren om det provenu på 3 mill. kr., som der i høj grad kan sættes et spørgsmålstegn ved rigtigheden af, men derimod lægge endnu større vægt på SF's ordførers bemærkning om den manglende kontrol.

Jeg tror og håber, at slutresultatet vil blive, at der vil blive et flertal for, at denne almanakafgift bliver afskaffet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om 10.-12. uddannelsesår.

(Andre selvstændige forslag nr. XXXVIII. Fremsat 2/12 75).

Forslaget sættes til forhandling.

Søgaard (S):

Baggrunden for ministerens fremsættelse af principforslaget angående det 10.-12. uddannelsesår, foreløbig for en 5 års periode på forsøgsbasis, er jo en målsætning, der helt falder i tråd med socialdemokratiets opfattelse af, at vi bør styrke og udvikle de lige muligheder på uddannelsesområderne. Derfor kan socialdemokratiet erklære sig enig i den målsætning, ministeren har angivet i sit oplæg.

Vi har i lovgivningsarbejdet på mange måder tilstræbt, at børn og unge ligestilles i deres start i tilværelsen, og senere hen op gennem deres uddannelsesår har vi forsøgt at fastholde, at alene evner og vilje er afgørende for den videre vej, og at økonomiske